

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. d)
Logică, argumentare și comunicare
Simulare

Varianța 2

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Procesul de demonstrare, într-o demonstrație, reprezintă:
 - a. raționamentul sau ansamblul de raționamente prin care deducem teza din premise;
 - b. propunerea unei propoziții concrete pe care urmează să o argumentăm;
 - c. un ansamblu de premise din care urmează să conchidem teza;
 - d. procesul logic prin care o propoziție este respinsă ca falsă.
2. O inferență deductivă este raționamentul în care:
 - a. chiar dacă premisele sunt adevărate, concluzia obținută rămâne probabilă;
 - b. concluzia este la fel de generală sau mai puțin generală decât premisele;
 - c. concluzia este mai generală decât premisele;
 - d. concluzia este mai generală decât premisele sau la fel de generală ca acestea.
3. În propoziția *Unele parcuri sunt amenajate cu flori perene*, termenii sunt:
 - a. ambii distribuiți;
 - b. doar predicatul logic este distribuit;
 - c. subiectul este distribuit, iar predicatul este nedistribuit;
 - d. ambii nedistribuiți.
4. În structura completă a definirii regăsim:
 - a. definit, definitor, relația de definire;
 - b. definitor, elementele definirii, criteriul definirii;
 - c. fundamentul definirii, clasele definirii, relația de definire;
 - d. criteriul definirii, definit, relația de definire.
5. Raționamentul *Nicio pisică nu este ființă zburătoare, prin urmare nicio ființă zburătoare nu este pisică*, este:
 - a. deductiv imediat, de tip conversiune simplă;
 - b. deductiv imediat, de tip conversiune prin accident;
 - c. deductiv mediat, de tipul silogismului;
 - d. inductiv incomplet, de tip inducție prin simplă enumerare;
6. Cuantorul propoziției: *Unii elevi performanți sunt olimpici internaționali*, este:
 - a. unii elevi performanți;
 - b. olimpici internaționali;
 - c. unii;
 - d. sunt.
7. Termenul *amabilitate* este, din punct de vedere intensional:
 - a. singular, simplu, concret, absolut;
 - b. abstract, simplu, nevid, pozitiv;
 - c. precis, distributiv, simplu, abstract;
 - d. abstract, simplu, pozitiv, absolut.

8. Dacă termenului *caiet* i se adaugă proprietatea *cu linii*, atunci:

- a. intensiunea crește în timp ce extensiunea scade;
- b. intensiunea scade în timp ce extensiunea crește;
- c. intensiunea și extensiunea rămân neschimbate;
- d. intensiunea crește în timp ce extensiunea rămâne neschimbată.

9. Regula omogenității într-o clasificare presupune ca:

- a. un element al clasificării să intre într-o clasă și nu în două;
- b. orice clasificare să fie clară și precisă;
- c. asemănările dintre obiectele aflate în aceeași clasă trebuie să fie mai importante decât deosebirile dintre ele;
- d. o clasificare să nu lase rest.

10. Propoziția *Unii tineri nu sunt elevi de liceu*, este:

- a. particulară afirmativă
- b. particulară negativă
- c. universală negativă
- d. universală afirmativă

20 puncte

B. Se dau termenii A, B, C, D și E, astfel încât termenul C se află în raport de încrucișare cu termenii A și B, aflați și ei în raport de încrucișare. Termenul D este gen pentru termenii A, B și C. Termenul E este subordonat simultan termenilor A și B și se află în raport de opoziție cu termenul C.

1. Reprezentați, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, raporturile logice dintre cei cinci termeni.

2 puncte

2. Stabiliți, pe baza raporturilor existente între termenii A, B, C, D, E, care dintre următoarele propoziții sunt adevărate și care sunt false, scriind, pe foaia de examen, doar litera corespunzătoare fiecărei propoziții date și notând în dreptul ei doar litera A, dacă apreciați că propoziția este adevărată, sau doar litera F, dacă apreciați că propoziția este falsă.

- a. Niciun A nu este C. c. Unii A nu sunt D. e. Unii A sunt E. g. Toți B sunt D.
- b. Unii B sunt C. d. Toți A sunt C. f. Niciun D nu este B. h. Niciun C nu este E.

8 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

- 1. *Unele cărți pentru studiu sunt manuale școlare.*
- 2. *Unii oameni nu sunt persoane cu studii superioare.*
- 3. *Toate semnele de circulație sunt benefice evitării accidentelor.*
- 4. *Niciun cerc nu este figură geometrică cu laturi și unghiuri.*

A. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, subcontrara propoziției 1, supraalterna propoziției 2, contradictoria propoziției 3 și contrara propoziției 4.

8 puncte

B. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 4, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural.

8 puncte

C. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, contradictoria conversei obversei propoziției 2, respectiv, obversa conversei subalternei propoziției 3.

6 puncte

D. Doi elevi, X și Y, opinează astfel:

X: *Dacă toate activitățile recreative sunt relaxante pentru oameni, înseamnă că nicio activitate recreativă nu este obositoare pentru oameni.*

Y: *Deoarece unele flori parfumate sunt plante de primăvară, rezultă că toate plantele de primăvară sunt flori parfumate.*

Pornind de la această situație:

- a. scrieți, în limbaj formal, opiniile celor doi elevi; **4 puncte**
- b. precizați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentelor formalizate; **2 puncte**
- c. explicați corectitudinea/incorectitudinea logică a raționamentului elevului Y. **2 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

A. Se dau următoarele două moduri silogistice: iae-1, eao-3.

a). Scrieți schemele de inferență corespunzătoare modurilor silogistice date. **4 puncte**

b). Construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență scrise la subpunctul a). **2 puncte**

c). Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea modurilor silogistice date, precizând totodată decizia rezultată din reprezentarea grafică (de exemplu: mod silogistic valid/ mod silogistic nevalid). **8 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un silogism valid, prin care să justificați propoziția *“Unele clădiri arhitecturale sunt construcții din sticlă.”*

6 puncte

C. Se dă următorul silogism: *Unii oameni sânguincioși sunt persoane sociabile și optimiste. Așadar, întrucât nicio persoană cu temperament melancolic nu este persoană sociabilă și optimistă, unii oameni sânguincioși nu sunt persoane cu temperament melancolic.*

Pe baza silogismului dat, pentru fiecare din următoarele enunțuri, scrieți pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera A, dacă apreciați că enunțul este adevărat, sau doar litera F, dacă apreciați că enunțul este fals:

- 1. Termenul major este distribuit atât în concluzie, cât și în premisă.
- 2. Concluzia silogismului este o propoziție particulară negativă.
- 3. Subiectul logic al concluziei este reprezentat de termenul *persoane cu temperament melancolic*.
- 4. Termenul mediu este distribuit în ambele premise. **4 puncte**

D. Se dă următoarea definiție: *Cartea este izvor de cultură și inspirație.*

- a). Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**
- b). Precizați o altă regulă de corectitudine a definirii, alta decât cea menționată la subpunctul a). **2 puncte**
- c). Construiți o definiție, având ca definit termenul *“carte”*, care să încalce regula precizată la subpunctul b). **2 puncte**

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. d)
Logică, argumentare și comunicare
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 2

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A. câte 2 puncte pentru fiecare dintre cele zece răspunsuri corecte, astfel:
1-a, 2-b, 3-d, 4-a, 5-a, 6-c, 7-d, 8-a, 9-c, 10-b 10x2p=20 puncte

B.

1. reprezentarea corectă, prin metoda diagramelor Euler, pe o diagramă comună, a raporturilor logice dintre termenii dați; 2 puncte

2. câte 1 punct pentru fiecare dintre cele opt răspunsuri corecte, astfel:
a-F, b-A, c-F, d-F, e-A, f-F, g-A, h-A 8x1p= 8 puncte

Notă: Punctajul se acordă **independent** de reprezentarea corectă sau incorectă de la subpunctul 1.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. - câte 1 punct pentru construirea, în limbaj formal, a fiecăreia dintre cele patru propoziții cerute, astfel: subcontrara propoziției 1 (SoP), supraalternă propoziției 2 (SeP), contradictoria propoziției 3 (SoP) și contrara propoziției 4 (SaP)

4x1p= 4 puncte

- câte 1 punct pentru construirea, în limbaj natural, a fiecăreia dintre cele patru propoziții cerute 4x1p= 4 puncte

B. - câte 1 punct pentru aplicarea explicită a celor două operații cerute, pentru a deriva, în limbaj formal, conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre cele două propoziții (1și4)

(2x1p)+ (2x1p)= 4 puncte

- câte 1 punct pentru derivarea, în limbaj natural, a conversei și a obversei fiecăreia dintre cele două propoziții (1și4) (2x1p)+ (2x1p)= 4 puncte

C. - câte 1 punct pentru construirea, în limbaj formal, a fiecăreia dintre cele două propoziții cerute, astfel: contradictoria conversei obversei propoziției 2 ($\sim$ PeS), respectiv, obversa conversei subalternei propoziției 3 (Po~S) 2x1p= 2 puncte

- câte 2 puncte pentru construirea, în limbaj natural, a fiecăreia dintre cele două propoziții cerute 2x2p=4 puncte

D. a. câte 2 puncte pentru scrierea, în limbaj formal, a fiecăreia dintre opiniile celor doi elevi, astfel:

X: $SaP \rightarrow Se \sim P$; Y: $SiP \rightarrow PaS$

2x2p= 4 puncte

b. câte 1 punct pentru precizarea corectitudinii/incorectitudinii logice a fiecăreia dintre cele două raționamente formalizate (de exemplu, X: obversiune validă/ raționament corect, Y: conversiune nevalidă/ raționament incorect) 2x1p= 2 puncte

c. explicarea corectitudinii/incorectitudinii logice a raționamentului elevului Y (de exemplu, *conversiune nevalidă, se încalcă legea distribuirii termenilor, termenul P apare distribuit în concluzie, dar nu este distribuit în premisă*) 2 puncte

Notă: În situația în care candidatul explică incorectitudinea logică a raționamentului prin numirea "legii distribuirii termenilor", fără a preciza modul în care a fost încălcată legea, se acordă 1 punct din cele 2 posibile.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A.

a) câte 2 puncte pentru scrierea schemei de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, astfel:

MiP	MeP
SaM	MaS
SeP	SoP

2x2p= **4 puncte**

b) construirea, în limbaj natural, a unui silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență scrise la subpunctul a) **2 puncte**

Notă: Punctajul pentru construirea în limbaj natural a silogismului cerut se acordă **independent** de valoarea de adevăr a propozițiilor.

c)-câte 3 puncte pentru verificarea explicită, prin metoda diagramelor Venn (reprezentare grafică), a fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date **2x3p= 6 puncte**

- câte 1 punct pentru precizarea deciziei privind validitatea fiecărui mod silogistic, astfel:

iae-1 - mod silogistic nevalid, eao-3 - mod silogistic valid **2x1p= 2 puncte**

Notă: Punctajul se acordă numai în situația în care decizia privind validitatea fiecărui mod silogistic rezultă din reprezentarea grafică a acestuia.

B. - construirea, în limbaj formal, a oricărui silogism valid care să justifice propoziția dată

3 puncte

- scrierea, în limbaj natural, a silogismului valid construit (cu premise adevărate/plauzibile) **3 puncte**

C. câte 1 punct pentru fiecare dintre cele patru răspunsuri corecte, astfel:

1-A, 2-A, 3-F, 4-F

4x1p= **4 puncte**

D.

a) menționarea unei reguli de corectitudine pe care o încalcă definiția dată **2 puncte**

b) precizarea oricărei alte reguli de corectitudine a definiției, alta decât cea menționată la subpunctul a) **2 puncte**

c) construirea definiției cerute **2 puncte**